

ŠKVP NBI

<u>Vzdelávacia oblasť</u>	<u>Človek a hodnoty</u>
<u>Názov predmetu</u>	<u>Náboženská výchova</u>
<u>Stupeň vzdelania</u>	<u>ISCED 2</u>
<u>Ročník</u>	<u>Piaty</u>
<u>Časový rozsah vyučovania</u>	<u>33 hod/ 1 hod. týždenne</u>
<u>Vyučovací jazyk</u>	<u>Slovenský jazyk</u>
<u>Poznámka</u>	<u>Povinný predmet</u>
<u>Dátum poslednej zmeny</u>	<u>1. september 2010</u>
<u>Vypracoval</u>	<u>Ing. Daniela Ochránková</u>

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti.

Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet
- hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu
- formovať svedomie
- prehlbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie
- spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom
- oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova
- rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi

Stratégia vyučovania

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami) Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Učebné zdroje:

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre piaty ročník základných škôl „Poznávanie cez dialóg“, vydanú KPKC n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. .

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Ročníkový cieľ: Spoznávať spôsoby komunikácie Boha s ľuďmi. Nadchnúť sa pre komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova. Prostredníctvom komunikácie sa približovať k Bohu a k ľuďom.

Ročníková téma: POZNÁVANIE CEZ DIALÓG

V tomto veku dieťa stále viac nadväzuje a rozvíja vzťahy s okolitým svetom formou dialógu. Dialóg rozvíja nielen verbálne, ale aj symbolicky. To mu umožňuje vstúpiť do sveta symbolov slávenia. Rozvíja rozmer oslavy Boha cez gestá a postoje, v ktorých sa zjednocuje so spoločenstvom, čo ho uschopňuje rozvíjať vzťahy nielen s ľuďmi ale aj s Bohom.

Ročníkový symbol: DOM

Rozvoj kompetencií :

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- rozumie významu písma pre komunikáciu
- rozumie potrebe dialogickej modlitby – prosbe, chvále odproseniu vďaka
- rozumie symbolickému spôsobu komunikácie
- rozumie empatickej komunikácii a empatickému správaniu sa

Kultúrne kompetencie :

Žiak

- objavuje hodnotu písma pre kultúru národa
- osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie, učí sa akceptovať druhých ľudí a ich vierovyznanie

Sociálne a interpersonálne kompetencie :

Žiak

- zaujíma sa o dedičstvo predkov
- uvažuje nad humánnymi princípmi
- uvedomuje si svoje potreby a potreby iných ľudí

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- dokáže si uvedomiť svoje duchovné potreby
- hľadá svoju úlohu vo svete a v Cirkvi
- objavuje kresťanský pohľad na obetu
- uvedomuje si rozmer služby

Spôsob hodnotenia

Na hodinách náboženskej výchovy učiteľ hodnotí žiaka slovným hodnotením **absolvoval**. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Boh hovorí k človeku 7 hodín	<ul style="list-style-type: none"> • Čo je Sväté Písmo • Evanjeliá • Orientácia vo Svätom Písme • Misia Cyrila a Metoda • Modlitba Otčenáš • Šírenie posolstva sv. Cyrila a Metoda 	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať 5 historických kníh starého zákona • Vymenovať knihy Nového zákona • Podľa súradníc nájsť text Sv. Písma • Poznať dôležité udalosti zo života vierozvestov • Prínos byzantskej misie pre Slovensko • Pravdivo a správne šíriť informácie 	MUV
Dialóg Boha a človeka 4 hodiny	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitba Dávida a Šalamúna a Abraháma Modlitba v Novom zákone • Ježiš – Učiteľ modlitby Otčenáš • Mária zvelebujú Boha /Magnikat/ 	<ul style="list-style-type: none"> • Prerozprávať časť biblického príbehu zo života Dávida a Šalamúna • Nájsť spoločné znaky modlitby Dávida a Šalamúna • Naučiť sa počúvať v modlitbe 	OSR
Moja modlitba 3 hodiny	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitba svätých /sv. František/ • Čo je modlitba • Druhy modlitby • Pravidlá modlitby 	<ul style="list-style-type: none"> • V krátkosti poznať životopis sv. Františka • Vymenovať druhy modlitby • Vymenovať pravidlá modlitby • Podľa vzoru sv. Františka vytvoriť modlitbu • Vytvoriť osobnú modlitbu 	ENV

<p>Náš dialóg s Bohom</p> <p>5 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Symbol • Svätý dar slávenia • Slávenie liturgického roka • Chrám – miesto oslavy 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem symbol a jeho zmysel • vymenovať obdobia liturgického roka • pomenovať základné liturgické farby, úkony a predmety • vysvetliť potrebu slávenia • pomenovať základné časti chrámu 	<p>DOV</p>
<p>Obeta Božieho ľudu</p> <p>5 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obeta • Rúť, ktorá horela pre iných • Obeta Ježiša Krista • Svätá omša – sprítomnenie Ježišovej obety • Moja obeta 	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať cez príklad, čo je obeta • Pomenovať, ako sa sprítomňuje Ježišova obeta • Pomenovať časti svätej omše 	<p>OSR</p>
<p>Dialóg cez službu</p> <p>4 hodiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Slúžim rodine • Služba kňazov • Služba chorým 	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnať úlohu chlapca a dievčaťa v rodine • Vymenovať 3 stupne kňazstva • Zdôvodniť potrebu sviatostného manželstva, kňazstva a pomazania chorých • Oceniť hodnotu človeka aj v chorobe 	<p>OSR</p>
<p>Služba modlitbou</p> <p>3 hodiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Modlím sa za najbližších • Môj patrón – môj ochranca 	<ul style="list-style-type: none"> • Formulovať modlitbu vlastnými slovami • Poznať životopis svojho patróna • Sformulovať modlitbu k svojmu patrónovi 	<p>OSR</p>